

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً
عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا
قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: لَا يَرْحَمُ اللَّهُ مَنْ لَا
يَرْحَمُ النَّاسَ

KUL HAKKINI GÖZETMEK

Kıymetli Mü'minler!

Hak kelimesi, sabit ve doğru olmak bir şeye yakinen muttali olmak gibi anlamlara gelmektedir. Diğer bir ifadeyle hak: yasal, toplumsal ya da ahlaksal özgürlük veya yetkidir. Kul hakkı ise insanın sahip olduğu hakları demektir. Bir kişinin sahip olduğu bütün haklar kul hakkını oluşturur.

Değerli Müminler!

Dinimiz İslam, insanoğluna büyük değer vermiş insan haklarının korunmasına özen göstermiş, toplum huzurunu bozan fitneye sebep olan bütün davranışları yasaklamıştır. Rabbimizin emir ve yasaklarının çoğu kul hakkı ile ilgilidir. Rabbimiz Kur'an'ı kerimde şöyle buyuruyor, **Ey iman edenler! Mallarınızı aranızda batıl yollarla yemeyin. Ancak karşılıklı rıza ile yapılan ticaretle olursa başka. Kendinizi helâk etmeyin. Şüphesiz Allah, size karşı çok merhametlidir.**¹ Sevgili peygamberimizde (sav) "Kimin üzerinde din kardeşinin ırzı, namusu veya malıyla ilgili bir zulüm varsa altın ve gümüşün bulunmayacağı kıyamet günü gelmeden önce o kimseyle helalleşsin. Yoksa kendisinin sâlih amelleri varsa, yaptığı zulüm miktarınca sevaplarından alınır (hak sahibine verilir). Şayet iyilikleri yoksa kendisine zulüm yaptığı kardeşinin günahlarından alınarak onun üzerine yükletilir². Buyurarak bizleri uyarıyor. Bir tek gönül yıktın ise bu kıldığın namaz değil, diyen yunus kul hakkının götürüsünü ifade etmiştir. Sahabeden biri, **Ey Allah'ın elçisi! Hakkımda korkacağım şeyin en tehlikelisi nedir diye sorduğunda, Mübarek dilini eliyle tutup 'işte budur' diye buyurmuştur.**³Bu nedenle dilimize de dikkat etmeliyiz ki kimse bizden incinmesin.

Muhterem Müminler

Allah 'a kulluk, yalnızca belli ibadetleri yerine getirmekle değil, aynı zamanda insan haklarına saygıyla mümkündür. Cana ve mala zarar vermek, küçümsemek, aldatmak, dargın durmak, iftira etmek, gıybet, dedikodu yapmak, fitne çıkarmak vb. davranışlar hatta kötü zanda bulunmak dahi kul hakkı ihlalidir. Anne baba hakkından evlat hakkına komşu hakkından yolda kalmışa bütün insan haklarına riayet etmeliyiz. Kul hakkına riayetinden dolayı Muhammed'ül Emin diye isimlendirilen Peygamberimiz (sav) insana verdiği değere binaen en gaddar insanlara dahi defalarca gidiyor İslam-ı tebliğ ediyor, Müslümanlar arasındaki samimiyetin tesisi içinde bizlere altın değerinde uyarılarda bulunuyor, Müslümanın, Müslüman üzerindeki hakkı beştir: Selâmını almak, hastalandığında ziyaret etmek, öldüğünde cenazesinin arkasından yürümek, davetine icâbet etmek ve aksırdığında elhamdülillah derse 'yerhamükâllah' demek⁴.

Kıymetli Müminler!

İnancımız gereği kendimiz için istediğimizi başkaları içinde istemeliyiz. Unutmayalım ki üzerimizde her insanın hakkı var ve bu hakların görüleceği mahkeme-i kübra var, kıyamet günü bütün hak sahiplerine hakları iade edilecektir. Mahşer meydanında iflas edenlerden olmamak için kul hakkından uzaklaşalım. Toplumun huzurunun sağlanması için kul haklarına saygılı olalım. Hutbemi sevgili peygamberimizin (s.a.v) bir hadisi şerifiyle bitiriyorum: "İnsanlara merhamet etmeyen kimseye Allah 'da merhamet etmez."⁵

¹ Nisa 4/29

² Buhârî, Mezâlim 10, Rikak 48

³ Tirmizi, Zühd,60

⁴ Buhârî, Cenâiz 2; Müslim, Selâm

⁵ Buhârî, Tevhid 2, Edeb 27; Müslim, Fedail 66

Hazırlayan: Engin KELEŞ Tercan İlçe Vaizi

Redaksiyon: İl İrşat Kurulu